

Sen osmi obcí se rozplynul – definitivně

Při vzniku Senátu osm obcí (abecedně) Bílý Kostel nad Nisou, Hrádek nad Nisou, Chotyně, Chrastava, Janovice v Podještědí, Kryštofovo Údolí, Nová Ves a Rynoltice nebylo zařazeno do senátního obvodu Liberec, ale do obvodu Česká Lípa.

Toto zařazení způsobovalo od počátku nespokojenost voličů v těchto obcích, neboť toto zařazení bylo a je proti elementární logice, neboť sounáležitost s Libercem je logicky mnohem vyšší a pevnější než s Českou Lípou (což není nic proti České Lípě, ale tak to prostě je).

V minulosti proběhlo několik pokusů o změnu. Tu předposlední zastavilo v roce 2021 v Poslanecké sněmovně ve třetím čtení ukončení volebního období Sněmovny.

Nyní proběhl pokus nejnadějnější, kdy ke schválení chyběl doslova jen krůček. Byl jsem vyzbrojen prakticky jednomyslnými usneseními zastupitelstev všech osmi obcí, zastupitelstva Libereckého kraje a legendy Senátu Přemysla Sobotky, který po celou dobu svého dvacetiletého působení byl jeho předsedou či místopředsedou, která vesměs tuto změnu podporovala. Měl jsem i souhlasné stanovisko senátora senátního obvodu Česká Lípa, neboť i on tuto logiku uznává. Takto vybaven jsem předložil pozměňovací návrh do návrhu volebního zákona pod číslem senátního tisku 176. Po bohaté diskusi můj pozměňovací návrh schválila již v lednu hlasy všech přítomných senátorů Komise pro Ústavu (jejímž tajemníkem je ústavní právník Jan Kysela) a v únoru téměř jednomyslně (při jednom zdržení se) Ústavně-právní výbor.

Plénium Senátu se návrhem tohoto volebního zákona zabývalo se středu 6. března večer. Zpravodajové garančního Ústavně-právního výboru a Komise pro Ústavu přednesli můj pozměňovací návrh již jako návrh svého výboru resp. komise. Bohužel však poté vystoupil předseda největšího senátorského klubu a na mikrofon řekl, že mi sice slíbil svojí podporu, ale svůj slib bere zpět a naopak důrazně varuje senátory před přijetím pozměňovacího návrhu.

Jako hlavní uvedl dva důvody:

- 1) Liberecký obvod bude mít příliš mnoho voličů, mimo hranici $\pm 15\%$ od průměru.
- 2) Není jisté, že návrh tohoto volebního zákona s tímto pozměňovacím návrhem následně schválí i v Poslanecké sněmovně a to způsobí, že se nebude moci ve Sněmovně doprojedit ve 3. čtení související návrh volebního zákona, který zavádí korespondenční volbu, neboť jeho legislativní podmínkou je, aby návrh volebního zákona, o kterém právě v Senátu jednáme, byl definitivně schválen.

K tomu jsem oponoval:

- 1) Mimo koridor $\pm 15\%$ od průměru je dle oficiálních statistických dat ČSÚ celkem 25 senátních obvodů.
- 2) Právě podmínka definitivního schválení právě projednávaného volebního zákona k možnosti doprojedit ve 3. čtení návrh zákona s korespondenční volbou, je 100% zárukou, že senátní vratku Poslanecká sněmovna neprodleně bez problémů schválí. Protože se jedná o volební návrh zákona, nemůže totiž Senát přehlasovat a schválit svojí původní verzi, ale jen pozměněné vrátit tzv. člunkem zpět do Senátu a čekat, jak Senát rozhodne znovu (ping-pong, dokud se obě komory neshodnou). A takovéto zdržení kvůli zařazení osmi obcí do volebních obvodů v Senátu, když jim jde o korespondenční volbu (a již v roce 2025), určitě nebude Sněmovna podstupovat.

V následném hlasování o jeden jediný hlas bylo schváleno, že se návrh tohoto volebního zákona schvaluje tak, jak přišel ze Sněmovny, tzn. bez pozměňovacího návrhu.

Již schválený nový ústavní v zákon, který nabyde účinnosti od roku 2026, vylučuje, že by se mohla situace napravit alespoň někdy v budoucnosti. Změny senátních obvodů budou totiž nejen možné pouze jednou za 12 let, ale především takováto změna bude podmíněna nutností se přiblížit průměrnému počtu voličů, tzn. v tomto případě snížit jejich počet. To připojení osmi obcí do obvodu logicky nemůže nikdy splnit.

Právě proto, že jsem si byl plně vědom, že se jedná navždy o poslední možnost, jak dosáhnout přemístění těchto osmi obcí do senátního obvodu Liberec, byl jsem po proběhlém hlasování mimořádně smutný a našťvaný, tak jako v Senátu nikdy předtím. Jak na člověka, který vezme své slovo zpět a ani se přitom nezačervená, tak, a to hlavně, i na sebe, že jsem to nedokázal. Všem oprávněným voličům těchto osmi obcí se zato velmi, velmi omlouvám.

Sen voličů osmi obcí o přemístění do senátního obvodu Liberec se rozplynul – definitivně a navždy.

Na mé webové stránce <https://michaelcanov.cz/> lze získat další podrobnosti a podívat se i na videozáznam jednání.

Michael Canov – senátor volebního obvodu Liberec